

*S O S telefon za žene i djecu žrtve nasilja – Nikšići
predlaže*

*Političkoj partiji, Opštinski odbor Nikšići
usvajanje*

Deklaracije o ravnopravnosti polova

Ustavne osnove za usvajanje deklaracije

Ustavna osnova za usvajanje deklaracije o ravnopravnosti polova je sadržana u članu 10. Ustavne povelje Državne zajednice Srbija i Crna Gora, članovima 7. i 10. Povelje o ljudskim i manjinskim pravima i građanskim slobodama, Ustavu RCG, članovima 15, 16, 20 i 43

Deklaracija se oslanja i na ratifikovane i potvrđene međunarodne konvencije u ovoj oblasti:

Opšta deklaracija o ljudskim pravima (1948), Međunarodni pakto ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima (1966), Međunarodni pakto ličnim i političkim pravima (1966), Konvencija o pravima djeteta (1989), Konvencija o eliminaciji svih oblika diskriminacije žena (1979).

Deklaracija je usklađena sa propisima EU o ravnopravnosti polova:

Direktive: O teretu dokazivanja u slučajevima diskriminacije na osnovu pola, o implemenciji principa jednakog postupanja u smislu pristupa zapošljavanju, stručnog usavršavanja i napredovanja na poslu te uslova rada, kao i direktiva o usklađivanju zakonodavstva koja se odnosi na nelojednakog plaćanja žena i muškaraca;

Preporuke: O jednakom učešću žena i muškaraca u procesu odlučivanja, o promociji sprovođenja mjera pozitivne akcije za žene, o zaštiti dostojanstva žena i muškaraca na poslu i o stručnom usavršavanju žena;

Rezolucije: O pojavljivanju i prikazivanju muškaraca i žena u reklamama i medijima, Akcijski program za sprovođenje nelojednakih mogućnosti za žene i muškarce u obrazovanju i Deklaracija o implemenciji preporuka o zaštiti dostojanstva žena i muškaraca na poslu uključujući i pravila postupanja u spremanju seksualnog uznemiravanja

U skladu sa Ustavnim osnovama, ratifikovanim i potvrđenim međunarodnim konvencijama i ugovorima, kao i propisima EU *Politička partija* e kroz svoj rad zagovarati pravo na jednake mogućnosti žena i muškaraca na poljima: ekonomije,

socijalnih prava, građanskih prava, jednake participacije i učestvovanja, rodne uloga i stereotipa.

U cilju primjene načela ravnopravnosti polova, unapređenja politike jednakih mogućnosti, razvijanja stručnog rada i praćenja stanja u oblasti rodne ravnopravnosti *Politička partija* će se zalagati za sledeće principe:

I DIO **O PŠTE ODREDBE**

1.1. Podstiće i razvijati jednaka prava i mogućnosti za žene i muškarce u okviru njihove društveno političke mreže;

1.2. Primjenjiva će doneti i opšte prihvaćena pravila međunarodnog prava za ostvarivanje ravnopravnosti polova koja definišu pravni okvir za ostvarivanje ravnopravnosti polova;

1.3. Utvrdiće posebne mere, afirmativne akcije, za postizanje ravnopravnosti muškaraca i žena u oblasti rada i zapošljavanja, obrazovanja, kulture, sporta, socijalne i zdravstvene zaštite, političkog i javnog života;

1.4. Obavezuje se da će donijeti posebne programe i planove u cilju poboljšanja ravnopravne zastupljenosti muškaraca i žena;

1.5. Pripremaće, planirati i sprovesti dokumenta – opšte akte, statut, strategije, planove, programe, poslovničke, pravilnike i aktivnosti u kojima će voditi računa o jednakom interesu i mogućnostima žena kao i muškaraca;

1.6. Osnići će tijela, organe, odbore u kojima će se poštovati principi ravnopravnosti polova;

1.7. Organizovaće obrazovne i druge aktivnosti i kampanje za unapređenje stručnog rada i aktivnosti u oblasti ravnopravnosti polova;

1.8. Primjenjiva će ravnopravno tretati u svim vidovima radnog angažovanja u partijskim organima, što se ne smatra diskriminacijom u ovoj oblasti;

1.9. Vodiće računa o obezbjeđivanju odgovarajućih polnih struktura zaposlenih u partijskim organima, jednakom plaćanju muškaraca i žena za jednak rad, prilagođavanju uslova radu, zaštiti zaposlenih lica u partijskim organima od seksualnog uznemiravanja;

1.10. Osiguriće jednak pristup ženama i muškaraca svim službama i položajima u partijskim organima;

1.11. Donosi se posebne mjere u cilju ostvarivanja efektivne ravnopravnosti, najmanje 30 % predstavnika manje zastupljenog pola na javnim i političkim funkcijama;

1.12. Zalaga se za jednako pravo muškaraca i žena da predstavljaju i budu predstavljeni na nacionalnom i međunarodnom nivou;

1.13. Zalaga se za jednako pravo žena i muškaraca da biraju i budu birani za poslanike na lokalnom i nacionalnom nivou;

1.14. Donosi se nove, primjenjive i unapređive mehanizme rodne ravnopravnosti;

1.15. Doprinosi se stvaranju pravno-institucionalnog okvira i regula ponašanja građana i građanki, institucija, partija i drugih društvenih subjekata;

1.16. Prepoznava se i ne zanemarujući oblike i sadržaj neposredne i posredne diskriminacije s obzirom na pripadnost određenom polu i primjenjive mjere afirmativne prirode koje se mogu preduzeti u cilju otklanjanja nepravilnosti, koje se u skladu sa međunarodnim pravom i unutrašnjim pravom ne smatraju diskriminacijom;

1.16.1. Diskriminacija na osnovu pola predstavlja svako pravno ili fizičko, posredno ili neposredno razlikovanje, privilegovanje, isključivanje ili ograničavanje koje ima za cilj ili posledicu da pojedinkama-pojedincima oteža, ugrozi, onemogući ili negira priznanje, uživanje ili ostvarivanje ljudskih prava u političkom, obrazovnom, kulturnom, ekonomskom, socijalnom, građanskom i svakom drugom području;

1.16.2. Diskriminacijom po osnovu pola se ne smatraju propisi, odluke, kriterijumi ili praksa, donijeti ili preduzeti u cilju otklanjanja neravnopravnosti žena i muškaraca, radi postizanja pune ravnopravnosti osoba oba pola;

1.17. Obavezuju se da se uskladiti političke akte u roku od 1 godine sa sadržajem potpisane Deklaracije;

II DIO

PORODI NO NASILJE

U skladu sa CEDAW Konvencijom o eliminaciji svih oblika diskriminacije nad ženama, član 5 o porodi nom nasilju kao i Deklaracijom o eliminaciji nasilja nad ženama ovaj dokumente bliže defini sa ti odnos partije prema problemu porodi nog nasilja, jasno utvrditi principe i mjere za zajedni ku društvenu akciju za eliminaciju porodi nog nasilja Politicka partija e u svom radu podržavati slede e stavove:

2.1. Porodi no nasilje je kršenje ljudskih prava;

2.2 Porodi no nasilje je svaki akt nasilja koji nanosi ili mo že nanijeti psihi ke, emocionalne, seksualne ili fizi ke ozlede, bol ili patnju izm e u sadašnjih ili bivših partnera u intim nom odnosu, osoba koje su članovi porodice, koji dijele ili su dijelili dom;

2.3 Porodi no nasilje jednog partnera nad drugim izvršeno u prisustvu djeteta predstavlja kršenje dje ijih prava;

2.4. D ržava i državne institucije trebaju da uspostave i prim ijene mjere aktivne zaštite protiv porodi nog nasilja;

2.5. Za laga e se za uspostavljenje institucionalnih mehanizama rodne ravnopravnosti, na lokalnom i nacionalnom nivou, jer su oni suštinski korak u cilju prom ocije ideje da je problem porodi nog nasilja prije svega odgovornost države i društvenih subjekata u njoj;

2.6. Podstica e saradnju i saradivati sa relevantnim društvenim subjektima na lokalnom nivou koji im aju društvenu mo i odgovornost da se zajedni ki suprostave problemu porodi nog nasilja u Nikšiu;

2.7. Za laga e se za ideju da inform acije koje se šire medijским putem ne sm iju sadržavati ili izazivati diskrim inaciju na osnovu pola, koja jeste esto uzrok nasilja u porodici;

2.8. K roz javne nastupe, medijske i politike kam panje partija e nastojati da ukloni negativne stereotipe o društvenoj uloziji žena i muškaraca u svim sverama javnog života, uklju uju i u porodicu;

2.9. N ijedna inform acija, materijal, tekst, saopštenje politike partije ne e biti objavljeno i distribuirano ukoliko pon ižava dostojanstvo žene ili muškarca;

III DIO
MEHANIZMI ZA USPOSTAVLJANJE
RODNE RAVNOPRAVNOSTI

Sprovođenje odredbi iz Deklaracije je dio prioriternih aktivnosti za uspostavljanje slobodnog, ravnopravnog, demokratskog društva. U cilju stvaranja uslova za njihovo brže i efikasnije uspostavljanje Politička partija će se u svom radu zalagati za:

3.1.0 osnivanje Kancelarije za rodnu ravnopravnost pri Skupštini opštine;

3.2. Formiranje Savjeta za ravnopravnost polova na lokalnom nivou;

3.3.0 obuka žena za implementaciju politike rodne ravnopravnosti na lokalnom nivou;

3.4. Organizovanje aktivnosti na lokalnom nivou za preuzimanje odgovornosti od strane države za eliminaciju nasilja prema ženama i djeci.

3.5. Formiranje budžetskih sredstava na lokalnom nivou za osnaživanje žena

U Nikšiću, 11. 11. 2004.